नेपाली राजदूतावास
जेनेभा, स्वीटजरल्याण्ड

आदरणीय नेपाली दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरू,

नेपाल सदस्य रहेको International Civil Aviation Organization (ICAO) को प्रावधान बमोजिम नेपाल सरकारले मेशिन रिडेबल राहदानी (MRP) जारी गर्ने तैयारी गरिरहेको व्यहोरा यहांहरूलाई अवगतै छ । परराष्ट्र मन्त्रालय, केन्द्रीय राहदानी कार्यालय (Central Passport Office) तथा अन्य सरोकारवाला निकायको उदाहरणीय प्रयासपछि अन्ततः MRP जारी गर्ने तैयारी पूरा भइसकेको छ । परिणमस्वरूप आगामी हप्तादेखि MRP का लागि निवेदन लिने केन्द्रीय राहदानी कार्यालयको निर्णय बमोजिम यस राजदूतावासले पनि आगामी सोमबार (तदनुसार २० डिसेम्बर २०१०) देखि MRP को फाराम बुझ्ने व्यहोरा अनुरोध छ ।

MRP का लागि आवेदन दिंदा पेश भएका कागजातहरूको सत्यता सम्बन्धित निकायबाट प्रमाणित भएपछि मात्र नियोगले आवेदन फाराम केन्द्रीय राहदानी कार्यालयमा पठाउने र केन्द्रीय राहदानी कार्यालयले निवेदन प्राप्त भएको ६ देखि ८ हप्तामा राहदानी जारी गर्ने भएकोले नयां राहदानीको प्रक्रियामा समय लाग्ने देखिन्छ ।

<u>मेशिन रिडेबल राहदानी (MRP) सम्बन्धी आवश्यक जानकारी</u>

विदेशमा बसोबास गरिरहेका नेपाली नागरिकले राहदानीको लागि नजिकको नेपाली नियोगमा निवेदन दिन सक्नेछन् ।

राहदानीका लागि निवेदन दिँदा पेश गर्नु पर्ने कागजपत्रहरु

(क) रीतपूर्वक भरिएको दरखास्त फाराम २ प्रति,

(ख) पुरानो सक्कल राहदानी । आवश्यक देखिएमा नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको सक्कल प्रति माग गर्न सकिनेछ ।

(ग) ६ महिनाभित्र खिचेको तल उल्लिखित विवरणअनुसारको रङ्गीन फोटो ४ प्रति,

द्रष्टव्य : मेशिनले पढ्नुपर्ने हुनाले राहदानी आवेदन फाराम तथा सक्कल कागजपत्रका प्रमाणित प्रतिलिपि समेत नपट्याई सग्लो रूपमा पेश गर्न स्मरण गराइन्छ ।

राहदानी हराएमा

(१) राहदानी हराएको कारणले नयाँ राहदानी लिनुपर्दा माथि उल्लिखित कागजातको अतिरिक्त निम्न बमोजिमका कागजात समेत संलग्न गर्नुपर्नेछ :

(क) <u>राहदानी हराएको पुष्टि हुनेगरी वाहकको नाम र राहदानी नम्बर समेत उल्लेख भएको स्थानीय प्रहरी कार्यालयले दिएको प्रतिवेदन</u>,

(२) राहदानी हराएको कारण नयाँ राहदानी जारी गर्नु पूर्व हराएको राहदानीको नम्बर र जसको नाममा राहदानी जारी गरिएको हो सोको सूचना नेपाल प्रहरी, नेपालस्थित इन्टरपोलको कार्यालय, अध्यागमन कार्यालय तथा नेपालस्थित विदेशी नियोगलाई दिएपछि मात्र नयाँ राहदानी जारी गर्न सकिनेछ ।

(३) <u>हराएको राहदानीको हकमा दोब्बर दस्तुर लाग्नेछ</u> ।

कागजात छानविन सम्बन्धी व्यवस्था

(१) निवेदन साथ पेश भएका नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र/नाता प्रमाणित कागजपत्र/विवाह दर्ता प्रमाणपत्र/नावालिग प्रमाणपत्र वा अन्य कुनै प्रमाण वा कागजातको सत्यताबारे शंका लागेमा सम्बन्धित कार्यालयमार्फत त्यसको सत्यताबारे छानबिन गराउन सकिनेछ ।

(२) निवेदन साथ प्रतिलिपि नागरिकताको प्रमाणपत्र पेश गरिएको अवस्थामा आवश्यक देखिएमा सम्बन्धित निकायबाट त्यस्तो नागरिकताको प्रमाणपत्रको आधिकारिकता प्रमाणित भई आएपछि मात्र राहदानी जारीगर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ ।

(३) निवेदकले पेश गरेको पूरानो राहदानीमा अनधिकृत तरीकाले फेरबदल गरेको वा अन्य कारणबाट राहदानी जारी गर्ने अधिकृतलाई सो राहदानीको सत्यताबारे शंका लागेमा त्यस्तो राहदानी जारी गर्ने निकायबाट सत्यता प्रमाणित भई आएपछि मात्र नयाँ राहदानी जारीगर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाइने छ ।

(४) आवश्यक देखिएमा राहदानी निवेदकको बारेमा प्रहरी प्रतिवेदन लिन सकिनेछ ।

राहदानी दस्तूर

साधारण राहदानीको लागि यस राजदूतावाससमा निवेदन दिँदा प्रति राहदानी स्वीस फ्रैंक १७० (एक सय सत्तरी) दस्तूर बुझाउनुपर्नेछ ।

राहदानी नवीकरण र जारी सम्बन्धी व्यवस्था

(१) साधारण राहदानी बहाल रहने अवधि पूरा भएपछि सोही राहदानीमा नवीकरण हुनेछैन । म्याद समाप्त भएपछि बाहकले आवश्यक प्रकृया पूरा गरी नयाँ राहदानी लिनुपर्नेछ ।

राहदानीको निवेदन फाराम भर्ने तरिका

(क) राहदानीको लागि जुन कार्यालयमा निवेदन पेश गरिएको हो सो कार्यालयको नाम उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

(ख) राहदानी अङ्ग्रेजी भाषामा तयार गरिने हुनाले राहदानी माग गर्ने निवेदकले सकेसम्म तोकिएबमोजिमको फाराम अङ्ग्रेजी भाषामा टाइप गरी पेश गर्नु पर्नेछ । टाइप गर्न संभव नभएमा गाढा कालो मसिले बुझिने गरी फाराममा माग गरिएको सबै सूचना दिने गरी फाराम भर्नु पर्नेछ । फाराम भर्दा एक कोठा भित्र एक अक्षर मात्र पर्ने गरी सफा र शुद्धसँग अङ्गे्जी ठूलो अक्षरमा भर्नुपर्नेछ । यदि स्पेस दिनु परेमा सो को लागि एक कोठा खाली छाड्नुपर्नेछ ।

(ग) निवेदकको नाम, थर तथा ठेगानालाई अङ्ग्रेजी भाषामा लेख्दा हिज्जे फरक पर्न सक्ने हुँदा पूरानो राहदानी भएमा सो अनुसार र शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रमा उल्लिखित हिज्जेलाई ध्यान दिनुपर्नेछ ।

(घ) राहदानीको निवेदन फाराममा १९ खण्डहरु रहेका छन् । ती खण्डहरुलाई निम्नानुसार क्रमैसँग कुनैपनि खण्ड नछोडी भर्नुपर्नेछः

(१) थर (Surname) भर्दा निवेदकको नागरिकताको प्रमाणपत्रमा उल्लिखित थर लेख्नुपर्नेछ ।

(२) नाम (Given Name) भर्दा निवेदकको नागरिकताको प्रमाणपत्रमा उल्लेख भएको नामको पहिलो र बीचको नाम लेख्नु पर्नेछ । उदाहरणका लागिः पूरा नाम कृष्ण बहादुर थापा भएका निवेदकले थरमा Thapa र नाममा Krishna Bahadur लेख्नुपर्नेछ ।

बिवाहित महिलाले आफ्नो माइती र घर दुवैको थर लेख्न चाहेमा त्यसो गर्न सकिनेछ । जस्तैः गीता कुमारी गौतम खनाल पूरा नाम भएकी निवेदकले थरमा Gautam Khanal र नाममा Geeta Kumari लेख्नु पर्नेछ । त्यस्तोमा विवाह दर्ताको प्रमाणपत्र पेश गर्नुपर्नेछ ।

बिवाहित महिलाले आफ्नो माइती तर्फको मात्र थर लेख्न चाहेमा त्यसो गर्न सकिनेछ । तर घर तर्फको थर राख्न चाहेमा विवाह दर्ताको प्रमाणपत्र पेश गर्नुपर्नेछ ।

(३) जन्मस्थान (Place of Birth) सम्बन्धी खण्ड भर्दा निवेदकको नागरिकताको प्रमाणपत्रमा उल्लिखित जन्मस्थान भर्नुपर्नेछ ।

(४) राष्ट्रियता (Nationality) सम्बन्धी खण्ड भर्दा अङ्ग्रेजीमा NEPALESE भर्नु पर्नेछ ।

(५) (क) जन्ममिति (Date of Birth) खण्ड भर्दा निवेदकले नागरिकताको प्रमाणपत्रमा उल्लिखित जन्ममिति बिक्रम सम्वतमा र त्यसलाई रुपान्तरण गरी इश्वी सम्वतमा समेत लेख्नु पर्नेछ । बिक्रम सम्वतबाट इश्वी सम्वतमा रुपान्तरण गर्दा ७ दिन सम्मको फरक परेमा सो को पुष्ट्याइ गर्ने प्रमाण पेश गरेमा सो बमोजिमको जन्ममिति राहदानीमा उल्लेख गर्न सकिनेछ । बिक्रम सम्वतबाट इश्वी सम्बतमा जन्ममिति रुपान्तरण गर्दा ३ दिन सम्म फरक परेमा त्यसको पुष्ट्याइ गर्ने थप प्रमाण पेश गर्नु पर्नेछैन ।

(ख) नागरिकताको प्रमाणपत्र र एस.एल.सी. वा सो भन्दा माथिको शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रमा उल्लिखित जन्ममिति फरक परेमा शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रमा उल्लिखित जन्ममितिलाई मान्यता दिन सकिनेछ । त्यसका लागि निवेदकले शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रको सक्कल र एक प्रति प्रतिलिपि समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(ग) नागरिकताको प्रमाणपत्रमा जन्म मिति उल्लेख हुँदा जन्मेको वर्षमात्र उल्लेख भएकोमा वा यति वर्षउमेरको भनी उल्लेख भएकोमा निवेदकले पूरा जन्ममिति उल्लेख गर्न नचाहेको प्रष्ट कारण र प्रमाण खुलाई निवेदन गरेमा बाहेक सामान्यतः वर्षफरक नपर्ने गरी निवेदकले जानकारी गराएको महिना र गते उल्लेख गर्न सकिनेछ । त्यसरी उल्लेख गर्न नसकेको अवस्थामा नागरिकताको प्रमाणपत्र जारी भएको मितिबाट उमेर घटाइ कायम हुन आउने जन्ममितिलाई निजको जन्ममिति मानी राहदानीमा उल्लेख गरिनेछ । नागरिकताको प्रमाणपत्रमा उमेर वा जन्म वर्षमात्र उल्लेख भएको तर निवेदकको अन्य प्रमाणपत्रमा पूरा जन्ममिति रहेको पाइएमा बर्षफरक नपर्ने गरी सो प्रमाणपत्र अनुसारको मितिलाई "राहदानीमा" उल्लेख गर्न सकिनेछ ।

(घ) बेलायती तथा भारतीय सेनामा काम गरेका भूतपर्ूव सैनिकको नागरिकताको प्रमाणपत्रमा उल्लिखित जन्ममिति र निजको पेन्सनपट्टामा उल्लिखित जन्ममितिमा फरक परेमा बढिमा १ वर्षसम्मको लागि सम्बन्धित गा.वि.स. वा नगरपालिकाको सिफारिसका आधारमा जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट लेखी आएमा सो अनुसारको जन्ममिति कायम गर्न सकिनेछ ।

(६) लिङ्ग (Sex) खण्ड भर्दा निवेदकको नागरिकताको प्रमाणपत्रमा उल्लिखित लिङ्ग भर्नु पर्नेछ ।

(७) नागरिकता वा अनुमति नं. (Citizenship or Permit No.) सम्बन्धी खण्ड भर्दा निवेदकको नागरिकताको प्रमाणपत्रको नम्बर भर्नुपर्नेछ ।

(८) जारीमिति (Date of Issue) मा नागरिकताको प्रमाणपत्र जारी भएको मिति उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

(९) जारी भएको स्थान (Place of Issue) मा नागरिकताको प्रमाणपत्र जारी भएको जिल्लाको नाम लेख्नुपर्नेछ ।

(१०) पूरानो राहदानी वा यात्रा अनुमतिपत्र नं (Old Passport or Travel Document No.) सम्बन्धी खण्ड भर्दा पहिले राहदानी लिएको भए उक्त राहदानीको नम्बर, पहिले एक भन्दा बढी राहदानी लिएको भएमा पछिल्लो राहदानीको नम्बर उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

(१०A) जारी भएको मिति (Date of issue) सम्बन्धी खण्ड भर्दा पूरानो राहदानी वा यात्रा अनुमति पत्र जारी भएको मिति उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

(१०B) जारी भएको स्थान (Place of Issue) सम्बन्धी खण्ड भर्दा पूरानो राहदानी वा यात्रा अनुमतिपत्र जारी भएको ठाउँ उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

(११) ठेगाना (Address) सम्बन्धी खण्ड भर्दा निवेदकको नागरिकताको प्रमाणपत्रमा उल्लेख भएको ठेगाना भर्नुपर्नेछ । बसाइँ सराइ गरी ठेगाना परिवर्तन भएकोमा बसाइँ सराइको प्रमाणपत्र वा निर्वाचन आयोगले जारी गरेको मतदाता परिचयपत्रको प्रतिलिपि पेश गरी बसाइँ सरेको ठाउँको ठेगाना लेख्न सकिनेछ ।

(११A-E) ११A देखि E सम्मका खण्ड भर्दा निवेदकको स्थायी ठेगाना भएको जिल्ला, नगरपालिका वा गा.वि.स., वडा नम्बर, टोल वा गाउँको नाम र घर नम्बर / ब्लक नम्बर भएमा सो समेत क्रमैसँग लेख्नुपर्नेछ । घर नम्बर / ब्लक नम्बर नहुनेले घर नम्बरको ठाउँ खाली छाड्न सकिनेछ ।

(१२) इमेल (E-mail) सम्बन्धी खण्डमा निवेदकको सम्पर्क इमेल ठेगाना भएमा प्रष्टसँग उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

(१३) फोन नं. (Phone No.) सम्बन्धी खण्डमा निवेदकको फोन नं. भएमा प्रष्टसँग उल्लेख गर्नुपर्नेछ । आफ्नो फोन नभएमा परिवारका सदस्य वा नजिकका चिनजानका व्यक्तिको नम्बर दिन सकिने छ ।

(१४) आपत परेमा खबर गर्ने निकटतम व्यक्तिको (Next of Kin) खण्डमा निवेदक विदेशमा छँदा कुनै संकट परेमा खबर गर्न सकिने निवेदकको परिवारको सदस्य वा आफन्त वा मित्रको नाम र ठेगाना भर्नुपर्नेछ ।

(१४A-G) १४A देखि १४G सम्मका खण्डमा निवेदक विदेशमा छँदा आपत परेमा खबर गर्ने व्यक्तिको पूरा नाम थर, ठेगाना, जिल्ला, गा.वि.स./न.पा., वडा नं, टोल/गाँउ, घर नम्बर, समेत क्रमैसँग भर्नुपर्नेछ ।

(१५) नाता (Relationship) सम्बन्धी खण्डमा आपत परेको बेलामा खबर गर्नुपर्ने व्यक्तिसँग निवेदकको के नाता पर्छ सो उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

(१६) फोन नं.(Phone No.) सम्बन्धी खण्डमा आपत परेमा खबर गर्नुपर्ने व्यक्तिको फोन नम्बर भएमा सो लेख्नुपर्नेछ ।

(१७) इमेल (E-mail) सम्बन्धी खण्डमा आपत परेमा खबर गर्नुपर्ने व्यक्तिको इमेल भएमा सो प्रष्टसँग लेख्नुपर्नेछ ।

(१८) फारामको अन्त्यमा निवेदकको दायाँ र बायाँ बुढी औंलाको छाप प्रष्टसँग लगाउनुपर्नेछ । निवेदकको सही (Applicant's Signature) सम्बन्धी कोठामा निवेदकले पूरा हस्ताक्षर गर्नुपर्नेछ । उक्त हस्ताक्षर डिजिटल प्रविधिबाट निवेदकको राहदानीमा राख्नुपर्ने हुँदा हस्ताक्षर पूरा र प्रष्ट नभएमा निवेदक स्वयं जिम्मेवार हुनुपर्नेछ । निरक्षर भएमा हस्ताक्षर गर्नुपर्ने बक्समा × चिन्ह लगाउनु पर्नेछ ।

राहदानी आवेदन फाराम

राहदानी आवेदन फाराम वेबसाइट : www.cpo.gov.np मा उपलव्ध छ ।

राहदानी वा यात्रा अनुमतिपत्रको लागि संलग्न गर्नु पर्ने फोटोको विवरण

फोटो:	६ महिना भित्र खिचेको रंगिन
आकार:	४५ मि.मी. x ३५ मि.मी. (४.५ से.मी. x ३.५ से.मी.)
पृष्ठभूमि:	सादा र हलुका रंग
अवस्थिति (Pose):	पूर्ण रुपमा अगाडि फर्केको, दुवै कान देखिने, आंखाले क्यामेरा हेरेको, टाउको पूरा र काँधको केही भाग देखिने, छायां (Shadow) नदेखिने, रातो आंखा *(Redeye)* नभएको, साथमा अरु व्यक्ति नभएको, मुख बन्द भएको, चहकिलो रंगको लुगा नलगाएको
स्वरुप (Image) को स्थिति	अनुहारले ७० देखि ८० प्रतिशतसम्म फोटो ढाकेको

गुणस्तर	प्रष्ट (Sharp focused), उच्च गुणस्तरको, नखुम्चिएको, मसी वा दाग धब्बा नलागेको, स्तरीय कागजमा तथा उच्च *Resolution* मा छापिएको
चश्मा प्रयोग गर्नु पर्ने भएमा	आंखा प्रष्ट देखिने, मसिनो फ्रेम, प्रकाश परावर्तन (Reflection) नभएको तथा शिशा रंगीन नभएको
शिरपोश	विशेष धार्मिक, सांस्कृतिक एवं स्वास्थ्य सम्वन्धी कारण वाहेक टाउको खुला हुनुपर्ने

यात्रा अनुमतिपत्र सम्बन्धमा

देहायको अवस्थामा राजदूतावासबाट यात्रा अनुमतिपत्र जारी गर्न सकिनेछ।

(१) विदेशमा रहेको कुनै नेपाली नागरिकको राहदानी हराएको वा नासिएको कारणले नेपाल फर्कन असमर्थ भएको कारण र प्रमाणसहित राहदानी प्राप्त गर्नका लागि आवश्यक पर्ने प्रकृया पूरा गरी सम्बन्धित देश वा नजिकको नियोग समक्ष निवेदन दिएमा,

(२) त्यस्तो देशमा नेपालको नियोग नभएमा त्यस्तो नागरिकको परिवारको सदस्यले सम्बन्धित गाउँ विकास समिति वा नगरपालिकाको सिफारिसको आधारमा सम्बन्धित जिल्ला प्रशासन कार्यालयको पत्र सहित साधारण राहदानी प्राप्त गर्नका लागि अपनाउनु पर्ने सबै प्रकृया पूरा गरी कार्यालय समक्ष निवेदन दिएमा ।

यात्रा अनुमतिपत्र दस्तूर सम्बन्धी

राजदूतावासबाट जारी गरिने प्रति यात्रा अनुमतिपत्र स्वीस फ्रैंक १३० ।०० बुझाउनु पर्नेछ ।

राहदानी र यात्रा अनुमतिपत्रमा संशोधन

(१) राहदानी नियमावली, २०६७ बमोजिम जारी भएको मेशिन रिडेबल राहदानी वा यात्रा अनुमतिपत्रमा उल्लेख भएको विवरणमा सामान्यतया कुनै संशोधन गरिने छैन ।

(२) राहदानी वा यात्रा अनुमतिपत्रमा उल्लिखित कुनै विवरण संशोधन गर्नुपरेमा राहदानी वा यात्रा अनुमतिपत्र वाहकले सो प्रयोजनकालागि कारण खुलाई निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(३) निवेदकले राहदानी वा यात्रा अनुमतिपत्रका लागि दिएको निवेदनमा गल्ती विवरण उल्लेख गरेको वा कुनै विवरण उल्लेख गर्न छुटाएको कारणले तयार भइसकेको राहदानीमा संशोधन गर्नुपरेमा नियमावली बमोजिम पुनः दस्तूर सहित नयाँ राहदानी वा यात्रा अनुमतिपत्रका लागि निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(४) प्राप्त भएको निवेदन छानविन गर्दा संशोधन सहित नयाँ राहदानी वा यात्रा अनुमतिपत्र जारी गर्न उपयुक्त देखिएमा राजश्व दस्तूर दाखिला गर्न लगाई नयाँ राहदानी वा यात्रा अनुमतिपत्र जारी गर्न सकिनेछ ।

(५) कार्यालयको त्रुटीको कारणले राहदानी संशोधन गर्नुपरेमा निवेदकले राहदानी बुझिलिएको एक महिना भित्र निवेदन गर्न आएमा सो व्यहोरा रुजु गरी कार्यालयको त्रुटीले त्यस्तो हुन गएको देखिएमा त्रुटी भएको राहदानी रद्द गरी निःशुल्क नयाँ राहदानी जारी गर्न सकिनेछ ।

नेपाली राजदूतावास, जेनेभा
२०६७ ।०९ ।०२ (१७ ।१२ ।२०१०) ।